

TAKTISK

REDNING

ANDREAS CORELL & MAGNUS MATTSSON

At udvikle sig som individ og som hold

At evaluere andre personer eller deres handlinger er at skabe positiv udvikling. Trusselsbilledet omkring sikkerhedshændelser er i konstant forandring, hvorfor det er nødvendigt løbende at følge op og evaluere for at kunne optimere og tilpasse udstyr, færdigheder, taktik og ikke mindst mental forberedelse og mindset.

Evaluering er en naturlig del af hverdagen. Man evaluerer konstant på omgivelser, handlinger og holdninger. Men meget evaluering er formålsløst, da modtageren af ens evaluering ikke er modtagelig over for evalueringen, da man ikke formår at gøre modtageren modtagelig overfor ens budskab.

Derfor: Tal aldrig om "rigtigt" eller "forkert" – brug ordene "hensigtsmæssigt" og "uhensigtsmæssigt". Vær positiv og anerkendende. Hvorvidt handlingen var rigtig eller forkert, er oftest uinteressant. Det interessante og udviklende er at følge op på, hvorfor man i den pågældende situation traf den beslutning og handlede, som man gjorde.

Et eksempel: I forbindelse med en indsats kan en taktisk plan være god til en given opgave. Det gør dog ikke planen god i alle situationer. Derfor vil det være uhensigtsmæssigt at benævne planen som god, blot fordi den virker i en given situation. Et andet scenarie kræver måske en anden plan.

At anvende planer er derfor sammenligneligt med at anvende værktøj. Noget værktøj bruges til én opgave, andet værktøj bruges til en anden opgave. Dermed ikke sagt, at man ikke kan bruge en hammer til at sætte en skrue fast i en væg – det vil blot være mere hensigtsmæssigt at bruge en skruemaskine.

På samme måde er det med planer. Man skal vælge en hensigtsmæssig plan til en given opgave. Opgaven kan dog sagtens kræve, at man anvender en kombination af planer. Hvad man end vælger, skal man have fokus på opgavens løsning.

Opgavens løsning er målet, og målet definerer planen.

Hele mindsettet i forhold til rigtigt/forkert og hensigtsmæssigt/uhensigtsmæssigt er at tale situationen op fremfor at tale den ned.

Bruger man mental energi på at tale ting ned, vil man ofte skabe konflikt og dermed bremse det lærings- og udviklingspotentiale, der ligger i en uhensigtsmæssig plan eller handling.

Ens positive brug af anerkendende ord skaber grundlag for lydhørhed og refleksion hos en modtager. Gennem lydhørhed og refleksion skabes grundlaget for læring og udvikling.

Et hold og dets medlemmer skal evne at anvende positive ordstillinger samt bruge lydhørhed og egen refleksion, for kun herigennem skabes miljøet for læring. Et holds indsatsvne afspejles i holdets evne til læring. Gennem træning, øvelser og uddannelse dannes individerne, der skal arbejde sammen om at løse holdets opgaver. Er individerne ikke samkørt og samtrænnet, vil enhver opgave blive løst på en måde, der efterlader plads til forbedring.

Så husk: Der er aldrig rigtigt og forkert – der er hensigtsmæssigt og uhensigtsmæssigt. Vær anerkendende overfor andre, for gennem anerkendelse skabes lydhørhed og refleksion. Lydhørhed og refleksion hos en modtager danner basis for læring. Læring danner herefter basis for hensigtsmæssige og erfaringsbaserede forandringer. Hensigtsmæssige og erfaringsmæssige forandringer skaber grobund for at styrke individer og organisationer.

Husk: Man er et unikt individ i en unik organisation.

Den hensigtsmæssige træning og øvelse

Når man skal træne færdigheder i forhold til sikkerhedshændelser, er det vigtigt at gøre det på den mest hensigtsmæssige måde, ikke mindst da det er en meget vigtig brik i hele den mentale forberedelse.

Det betyder, at træningen skal afspejle virkeligheden, hvor fokus for træningen skal lægges på følgende områder:

- Viden om
- Tekniske færdigheder
- Taktiske principper/strategier
- Scenarieøvelser.

Når træningen retter sig mod vidensmål, skal træningen tage udgangspunkt i lærebøger, aldrig i personlige opfattelser og anekdoter, da disse oftest er et produkt af en subjektiv oplevelse, der til tider kan kollideres med den faktiske virkelighed. Et andet argument for at holde sig til lærebøgerne er, at lærebøgerne repræsenterer en fælles forståelse og dermed et fælles aftalesæt. Afviges der herfra, kan der skabes misforståelser og utryghed.

Tekniske færdigheder er, "hvordan jeg gør det rigtigt". Et eksempel kan være anlæggelse af tourniquet. Her skal man igen tage udgangspunkt i lærebogen. Argumentationen er den samme som for træning i vidensmål.

Når man træner tekniske færdigheder, er det vigtigt, at underviseren korrigerer uhensigtsmæssigheder

undervejs i forløbet, så modtageren får mulighed for at tilrette den tekniske færdighed, så den stemmer overens med lærebøgerne.

Når man træner taktiske principper, kan dette gøres gennem teoretiske oplæg, der afsluttes med praktisk træning ud fra principperne for træning af tekniske færdigheder. At træne taktiske principper kræver mange gentagelser af og variation i de forskellige taktiske principper. Formålet skal være, at modtagerne opnår praktiske evner, så de kan anvende de taktiske principper, og at de evner at beskrive formålet med anvendelsen af taktiske principper.

Scenarieøvelser er øvelser, der tilrettelægges med det formål at evaluere deltagernes tekniske og praktiske færdigheder i et virkelighedsnært miljø, hvor formålet med scenarieøvelsen skal være kendt af deltagerne på forhånd. Det er vigtigt ikke at afbryde en scenarieøvelse undervejs i forløbet, da der herved opstår en afledt effekt heraf, som påvirker det samlede forløb.

Når man har afholdt en scenarieøvelse, er det vigtigt at fokusere på læringspunkter. Disse læringspunkter kan man også kalde en "kontrol" af tekniske færdigheder eller taktiske principper. Men man bør ikke bruge begrebet "kontrol", da man faktisk ikke kontrollerer. Man foretager derimod en evaluering af deltagernes evner indenfor ønskede områder. En evaluering skal ses som et blandt flere elementer i en fortløbende

læringsproces, der har til formål at styrke individets position på holdet samt holdets samlede indsatssevne i en given situation.

Kun gennem hensigtsmæssig træning af viden og færdigheder opnås kompetencer til at kunne handle hensigtsmæssigt i forbindelse med en sikkerhedshændelse. Træner man ikke hyppigt nok, vil man ikke opretholde kompetencerne, der kræves ved en sikkerhedshændelse.

For at kunne sætte ind med de rette kompetencer på ens hold kræver den daglige træning en grad af overtræning. Dette betyder, at man under sin træning skal gennemføre utallige gentagelser, så kroppen husker de tekniske og taktiske principper. Når man siger,

at kroppen "husker", er det, fordi man arbejder med et begreb, der hedder "motorisk hukommelse". Dette antages for at være den stærkeste af hjernens mange former for hukommelse. Det er blandt andet motorisk hukommelse, der står for vores evne til at cykle. Man har nok hørt talemåden: "Har man først lært at cykle, glemmer man det aldrig".

Andre former for hukommelse er visuel hukommelse, sanselig hukommelse, auditiv hukommelse osv. Men den stærkeste af alle hukommelser er den motoriske, så derfor er målet med træningen og øvelserne at overindlære og overtræne for derved at styrke den motoriske hukommelse.

Når man træner, bør følgende medtænkes

- Træning skal være realistisk.
- Træning skal følge kendte principper.
- Træning skal ske med samarbejdspartner.
- Træning skal følge faste planer.
- Træning bør supporteres af eksterne eksperter.
- Træning skal evalueres ud fra faste principper.
- Træning skal fastholde og understøtte kompetencer.

